

Οικουμενικός Πατριάρχης: Το περιοδικό “Θεολογία” εισέρχεται στο νέο αιώνα ζωής με πιστότητα στην Ορθόδοξη παράδοση

[Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Στις μεγάλες προκλήσεις με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπη η Εκκλησία και η θεολογία από το 1923 (έτος κατά το οποίο ιδρύθηκε το περιοδικό “Θεολογία” της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος) μέχρι και σήμερα, αναφέρθηκε ο [Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος](#), μεταξύ άλλων, κατά την εναρκτήρια ομιλία του στην Τελετή έναρξης στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Αθηνών του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με αφορμή τη συμπλήρωση των 100 χρόνων από της κυκλοφορήσεως του [Περιοδικού «Θεολογία»](#) με θέμα «Η Ορθόδοξη Θεολογία εν πορεία στην άϋλη πραγματικότητα’ της

ύστερης νεωτερικότητας».

Παρουσία Προκαθημένων και Αντιπροσώπων Ορθοδόξων Εκκλησιών, της Πρόεδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας καθώς πλήθος υψηλών προσκεκλησμένων από τον εκκλησιαστικό και πολιτικό χώρο, ο Παναγιώτατος κήρυξε χθες την έναρξη του συνεδρίου το οποίο από σήμερα το πρωί συνεχίζεται με τις επιστημονικές εισηγήσεις στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

“Αίών ὅλος συνεπληρώθη ἀπό τῆς κυκλοφορήσεως τοῦ περιοδικοῦ «Θεολογία», τοῦ παγκοσμίως γνωστοῦ ἐπιστημονικοῦ ὀργάνου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τό περιοδικόν κατέθεσαν τήν θεολογικήν μαρτυρίαν των οἱ ἐπιφανέστεροι ἐκπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστήμης. Εἰς τάς σελίδας του ἀποτυπώνονται αἱ μεγάλαι προκλήσεις, μέ τάς ὁποίας εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι ἡ Ἐκκλησία καί ἡ θεολογία ἀπό τό 1923 μέχρι σήμερον, προκλήσεις καί κρίσεις πνευματικά, ἐκκλησιαστικά, θρησκευτικά, πολιτισμικά, αἱ σχέσεις Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, ἡ Οἰκουμενική Κίνησις, ἡ ἐκκοσμίκευσις, ἡ ἔκρηξις τῆς τεχνολογίας, τό οἰκολογικόν πρόβλημα, ἀξιολογικά ἀνατροπαί, ριζικά ἀλλαγαί εἰς τόν χῶρον τῆς παιδείας καί ἄλλα πολλά. Ὅλα αὐτά εἶχον ἀντίκτυπον εἰς τήν θεολογίαν, ἡ ὁποία καλεῖται νά λειτουργῇ διαλεγομένη μέ τά σημεῖα τῶν καιρῶν, διδοῦσα τήν καλήν μαρτυρίαν περί τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας. Ἡ θεολογία τρέφεται ἀπό τάς πηγάς τῆς πίστεώς μας καί τήν ζωήν τῆς Ἐκκλησίας, ἀφουγκράζεται τόν παλμόν τοῦ παρόντος καί ὁμιλεῖ πάντοτε ἐστραμμένη πρός τόν ἐκάστοτε σύγχρονον ἄνθρωπον, καταγράφει καί ἀξιοποιεῖ, πέραν τῶν κατά καιρούς προκλήσεων, καί τάς θετικές προοπτικάς τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐχει ὀρθῶς λεχθῇ, ὅτι ἡ θεολογία εἶχε καί ἔχει ἀνάγκην θεολόγων «εὐσεβῶν καί εὐφυῶν», «δεκαθλητῶν γνώσεως, εὐαισθησίας καί προσφορᾶς», ανέφερε στην αρχή της ομιλίας του ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Ο νέος αἰώνας

Αναφερόμενος στον νέο αἰώνα που εισέρχεται το περιοδικό “Θεολογία”, ο Παναγιώτατος εἶπε: “Τό περιοδικόν «Θεολογία» εἰσέρχεται εἰς τόν δεύτερον αἰῶνα τῆς ζωῆς του, μέ κληρονομίαν καί παρακαταθήκην τήν μέχρι σήμερον ἐπιτυχῇ καί δημιουργικήν πορείαν του, τήν πιστότητα εἰς τήν Ὁρθόδοξον παράδοσιν καί τήν ἐπικαιρικότητα, τήν πεποίθησιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνον πολίτης τοῦ κόσμου, ἀλλά καί «οὐρανοπολίτης», ὃν τό ὁποῖον ἀναζητεῖ ἔσχατον σημεῖον ἀναφορᾶς ἐπέκεινα τῶν ἐγκοσμίων, τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς πολιτικῆς, τῆς ἐπιστήμης, τῆς οἰκονομίας, τῆς ἐπιγείου εὐδαιμονίας. Οὔτε ἡ ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, οὔτε ἡ κοινωνική πρόοδος, οὔτε ἡ ἐπιστημονική γνῶσις, καλύπτουν καί ἱκανοποιοῦν πλήρως τόν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ὄντως δέν ζῇ «ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ» (βλ. Ματθ. δ’, 4)”

“Προφανέστατα, ή έπιστήμη είναι ή «μεγάλη δύναμις» τής έποχής μας. Μεγάλη δύναμις είναι όμως και ή πίστις εις Θεόν, ή όποία άπαντᾷ εις τά βαθύρριζα ύπαρξιακά έρωτήματα του άνθρώπου. Όπως έχει εύστόχως παρατηρηθῆ, ή ίλιγγιώδης πρόοδος τής έπιστήμης όφείλεται εις τό γεγονός ότι αύτή παρητήθη από τήν προσπάθειαν νά θέση και νά άπαντήση παρόμοια έρωτήματα, τά όποια εύρίσκονται εις τό κέντρον τής φιλοσοφίας και τής θεολογίας (βλ. *Carl Friedrich von Weizsäcker, «Gottesfrage und Naturwissenschaften»*, στό έργο του ίδιου, *Deutlichkeit, München 1981*, σελ. 117 – 138, έδῶ σελ. 126). Τό γεγονός βεβαίως ότι ή έπιστήμη δέν ένδιαφέρεται δι’ αύτά τά έρωτήματα δέν ώδήγησεν εις τήν έξαφάνισίν των, ούτε άποτελεϊ άπόφανσιν και κριτήριο διά τήν σημασίαν ή τήν άσημαντότητά των. Σήμερον μάλιστα, τό θέμα του νοήματος τής ζωής φαίνεται ότι εύρίσκεται εις τό κέντρον τών άναζητήσεων τών άνθρώπων, γεγονός τό όποϊον μαρτυρεϊται και από τό φαινόμενον τής λεγομένης «έπιστροφῆς του Θεού» και ενός νέου ζωηροῦ ένδιαφέροντος διά τήν φιλοσοφίαν. Αυτό σημαίνει ότι πίστις και γνώσις, αϊ δύο αύταί έξέχουσai δυνάμεις του πνεύματος, δέν είναι άντίπαλοι, αλλά συνεργάται και έταϊροι εις τήν διακονίαν του άνθρώπου”, ανέφερε στη συνέχεια.

Φωτογραφία: Χρήστος Μπόννης/ Eurokinissi

“Η υπενθύμιση από την θεματική του Συνεδρίου”

Καταλήγοντας ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρθηκε στο θέμα του συνεδρίου και στο τι αυτό μας υπενθυμίζει εκφράζοντας την πλήρη βεβαιότητά του ότι οι εισηγήσεις και οι συζητήσεις θα καλύψουν το ευρύ φάσμα της θεματικής του.

“Η θεματική τοῦ Συνεδρίου υπενθυμίζει εὐστόχως, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης πορεύεται πρὸς τὴν «ἄϋλη πραγματικότητα τῆς ὕστερης νεωτερικότητας». Ὁ λόγος περὶ τῆς «ἄϋλου πραγματικότητος» ἀναφέρεται εἰς τὸ σύνολον τῶν νέων καταστάσεων καὶ τῶν προκλήσεων, αἱ ὁποῖαι συνδέονται μέ τὴν κυριαρχίαν τοῦ διαδικτύου καὶ τῶν ἐν γένει ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν ἐξελίξεων εἰς τὴν ζωὴν μας. Τὰ φαινόμενα αὐτά ἀλλάζουν τὸν τρόπον τοῦ βίου τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν εἰς ὅλας τὰς διαστάσεις του, κατευθύνουν τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἀνάγκας μας καὶ ὁδηγοῦν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς ἀξιολογικὸν ἀναπροσανατολισμόν. Παρά ταῦτα, οὐδεὶς σὺμφρων δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὰ πολλὰ εὐεργετήματα τῆς τεχνολογίας. Ἀντίστασις εἰς ὠρισμέναις τάσεις τοῦ τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ οὐδόλως σημαίνει συνολικὴν ἀπόρριψίν του.

Γνωρίζομεν ἅπαντες ὅτι οἱ πολιτισμοὶ ποτέ δέν εἶναι ὀριστικαὶ λύσεις τοῦ ἀνθρωπίνου αἰνίγματος. Προφανέστατα, καὶ ἡ σύγχρονος τεχνολογία καὶ ἡ ἐπερχομένη «ἄϋλος πραγματικότης» εἶναι μόνον εἷς πολὺ σημαντικὸς σταθμὸς εἰς τὴν ἱστορικὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος, κεντρικὸν ἄξονα τῆς ὁποίας, δι’ ἡμᾶς τοῦ χριστιανούς, ἀποτελεῖ «τό πάντων καινῶν καινότατον, τό μόνον καινόν ὑπὸ τόν ἥλιον», τό μυστήριον τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως. Αὐτό τό πανσωστικόν «ἅει μυστήριον» ἐκπροσωπεῖ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ «Ἀύλου», θά προβάλλῃ τὴν ὑλικὴν διάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, θά παραπέμπῃ εἰς τὴν ποικιλίαν καὶ τό κάλλος τῆς δημιουργίας, θά διακηρύττῃ ὅτι ἡ ἀδιαφορία διὰ τόν ὑλικόν κόσμον δέν ἀποτελεῖ θεολογικῶς ὀρθὴν κατανόησιν καὶ συνέπειαν τῆς «οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου» Ἀληθείας τῆς πίστεώς μας. Ἡ Ἀλήθεια αὕτη ἀποτελεῖ πηγὴν ἐμπνεύσεως διὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀναστροφὴν μας, ὁξύνει τό αἰσθητήριόν μας διὰ τό πρακτέον καὶ προσφέρει ἐρείσματα διὰ τὴν λυσιτελεῖ χρῆσιν τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς τεχνολογίας.

Ἐν πλήρει βεβαιότητι, ὅτι αἱ εἰσηγήσεις καὶ αἱ συζητήσεις θά καλύψουν τό εὐρὺ φάσμα τῆς θεματικῆς τοῦ Συνεδρίου, κηρύσσομεν τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καὶ ευχόμεθα ἐπιτυχῇ κατὰ πάντα τὴν διεξαγωγὴν του.

Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν!”

Κεντρική Φωτογραφία: Κώστας Τζούμας/ Eurokinissi

[Διαβάστε το ρεπορτάζ του ore.gr από την Τελετή Έναρξης:
Από τη Μητρόπολη Αθηνών ξεκίνησε το Διεθνές Επιστημονικό
Συνέδριο για τα 100 χρόνια του περιοδικού «Θεολογία» \(ΦΩΤΟ\)](#)